

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Наукове товариство студентів, аспірантів,
докторантів і молодих вчених СумДУ

ПЕРШИЙ КРОК У НАУКУ

Матеріали
ІХ студентської конференції
(Суми, 25 лютого 2018 року)

Суми
Сумський державний університет
2018

ПРОБЛЕМИ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Шумейко Ю.О., *студентка*; ННІБТ «УАБС» СумДУ

Пенсійна система України, яка представляє собою систему загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, представлена, зокрема, її головним інститутом – Пенсійним фондом. Він акумулює соціальні внески працюючих громадян та здійснює виплату особам пенсійного віку. Проте, дана система потребує розвитку і удосконалення. Наразі це питання є дуже актуальним, адже діяльність Фонду має великий вплив на державні фінанси і є головною у сфері пенсійного страхування.

На сьогоднішній день, найактуальнішою проблемою Пенсійного фонду є зменшення чисельності працюючих осіб та збільшення кількості громадян, які отримують пенсійні виплати. Так, станом на початок III кварталу 2017 р. в Україні на одну людину у віці старшому ніж 60 років припадало 2,6 людини працездатного віку і за прогнозами експертів через тридцять років цей показник зменшиться до 1,5 людини із подальшим збільшенням цього розриву. Даний демографічний процес є причиною значного розбалансування бюджету Пенсійного фонду та спричиняє значне навантаження на працездатних громадян. Тож, нещодавно уряд держави провів пенсійну реформу в якій збільшив вимоги до страхового стажу, що автоматично призвело до підвищення пенсійного віку[1]. Проте ці нововведення можуть негативно позначитися на продуктивності праці працюючих осіб в довгостроковому терміні, якщо не створювати додаткові умови для підвищення якості життя громадян та їх здоров'я.

Зараз дуже гостро постає питання щодо запобігання бідності осіб пенсійного віку, оскільки в країні досить низький рівень доходів пенсіонерів. Вони, як найменш захищена ланка суспільства, особливо гостро переживають на собі негативні наслідки від впливу інфляції та підвищення середньої заробітної плати, з якими індексація пенсій, що обчислюється на базі рівня середньої заробітної плати 2007 року, не може зрівнятися і це призводить до зниження купівельної спроможності пенсійних виплат, що засвідчує недосконалість пенсійної системи та, загалом, нарахування та перерахування пенсій.

Таким чином, з метою вирішення даної проблеми у ході пенсійної реформи була передбачена зміна індексації. Тож, починаючи з жовтня 2017 року перерахунок пенсій буде відбуватися автоматично, згідно рівня зростання цін та рівня середньої заробітної плати[1].

Дуже актуальною на цей час проблемою у сфері пенсійного страхування є також низький рівень оплати праці, з якого сплачується страховий внесок, адже він є визначальним у процесі формування доходів бюджету Пенсійного фонду України. Для громадян України це є дуже болюче питання, оскільки низькі заробітні плати не відповідають належному рівню і потребують негайного врегулювання. Серйозним аспектом цієї проблеми є також «тінізація» доходів громадян через малий обсяг заробітної плати. Отже, в Україні, як один зі шляхів вирішення даної проблеми, є поступове збільшення середньої заробітної плати, а також вживання більш суворих санкцій щодо порушення її нарахування та виплати. Підвищення рівня середньої заробітної плати сприятиме збільшенню отримання надходжень за рахунок єдиного соціального внеску, що призведе до збалансування бюджету Пенсійного фонду та збільшенню пенсійних виплат.

Проблемним є питання відсутності диференціації розмірів пенсій. Суть полягає в тому, що особи з різним обсягом сплачених у період працездатності страхових внесків та різним страховим стажем отримують однаковий розмір пенсійних виплат. Тож правильним шляхом вирішення цієї проблеми є запровадження нарахування пенсійних виплат згідно страхового стажу пенсіонера та обсягу сплачених ним страхових внесків у період працездатності.

Отже задля покращення функціонування Пенсійного фонду, уряду слід звернути увагу на удосконалення його основних функцій. Також слід підібрати комплексний підхід, щодо вирішення перерахованих вище проблем.

1. Закон «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» [Електронний ресурс] // Офіційний сайт. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/16/98-%d0%b2%d1%80>.

Керівник: Діденко І.В., асистент